

РЕШЕНИЕ

№ 3830

гр. София, 09.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 25 състав,
в публично заседание на 09.05.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Мая Миланова и при участието на прокурора Ива Цанова, като разгледа дело номер **10171** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на глава единадесета от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Предявен е осъдителен иск с правно основание чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ) срещу СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, представляван от председателя.

Ищцата Я. Т. Б. от [населено място] моли съда да осъди ответника да ѝ плати обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от недействителен административен акт – Заповед №Д-159/14.10.2016г. на председателя на Софийски окръжен съд (СОС), който е бил отменен с влязло в сила Решение на Върховния административен съд (ВАС) по адм. дело №6096/2017г. Претендира вреди в размер на 10 000 (десет хиляди) лева, заедно със съответните лихви върху тази сума, смятано от 03.01.2018г. – датата на влизане в сила на съдебния акт по адм. дело №6096/2017г. до окончателното ѝ изплащане.

Ищцата твърди, че образуваното срещу нея дисциплинарно производство, приключило с постановяване на Заповед №Д-159/14.10.2016г. за налагане на дисциплинарно наказание „забележка“ и заявените неверни фактически обстоятелства: унищожаване на официален съдебен акт – Определение по въззивно наказателно общ характер дело (в.н.о.х.д.), са станали достояние на съдиите от съдилищата в района на СОС. Смята, че това е създавало известно негативно отношение и оценка за нея като личност и е уронило авторитета ѝ сред колегите. Изтъква, че в продължение на почти две години е работела в съда и е правораздавала под етикета на

магистрат незачитащ Етичния кодекс на съдиите в РБългария и едновременно с това извършващ укорими деяния според Наказателния кодекс (НК). Твърди, че с действията си председателят на СОС се е опитвал да ѝ внуши страх и подчинение и това, че който не се съобразява с него ще бъде санкциониран и злепоставен. Сочил, че продължилото почти две години дисциплинарно производство, което е станало известно на колегите ѝ, е повлияло негативно на психиката ѝ и тя е демотивирала да кандидатства в насрочените конкурси за кариерно развитие и се е отразило и на семейните ѝ взаимоотношения.

Чрез процесуалния си представител адв. И. – Г. ищцата прави искане да ѝ бъдат присъдени и сторените разноски по водене на делото за държавна такса и за адвокатско възнаграждение по чл.38 от Закона за адвокатурата (ЗА).

Доводи за основателност на исковата претенция излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора.

ОТВЕТНИКЪТ - СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, представляван от председателя, оспорва иска по основание и размер и моли съда да го отхвърли. В отговора на исковата молба поддържа, че са несъстоятелни твърденията на ищцата за понесени от нея неимуществени вреди като следствие от образуваното дисциплинарно производство. Евантуално претендира, че размерът на исканото обезщетение е несъразмерен на твърдените от ищцата вреди. Не претендира за разноски.

ПРОКУРАТУРАТА на РБългария, представлявана в производството от прокурор Ц. от Софийска градска прокуратура, изразява становище, че искът е основателен, но не е доказан в претендирания размер.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Не е спорно между страните и съдът приема за установено по делото, че от м. ноември 2008г. ищцата Я. Б. е съдия в Софийски окръжен съд, а от м. октомври 2011г. е повишена на място в ранг „съдия във ВКС и ВАС“ с Решение на Висшия съдебен съвет (В.). С Решение по т.14 по Протокол №7/13.02.2014г. В. е приел комплексна оценка от атестирането „много добра“ на Я. Т. Б. – съдия в СОС.

Със Заповед №Д-105/15.07.2016г. на председателя на СОС, на основание чл.310, ал.1 във вр. с чл.311, ал.1 от Закона за съдебната власт (ЗСВ), е образувано дисциплинарно дело №1/2016г. срещу съдия Я. Б. за извършено от нея дисциплинарно нарушение, изразяващо се в това, че: 1.1. след приключване на съдебните прения и обявяване, че съдът ще се произнесе с решение в срок по в.н.о.х.д. №238/2016г. – в съдебно заседание на 25.04.2016г., по което е докладчик, не е изготвила проект на съдебен акт по делото след провеждане на тайно съвещание с останалите членове на въззивния състав при което да обсъдят всички факти и обстоятелства по делото и събраните за тях доказателства, съгласно закона и вътрешното убеждение на членовете на състава; 1.2. е унищожила (скъсала) валиден съдебен акт по в.н.о.х.д. №238/2016г., изготвен и подписан от останалите двама членове на съдебния състав - Определение за отмяна на определението от 24.04.2016г. за приключване на съдебното следствие и за насрочване на делото в съдебно заседание с провеждане на съдебно следствие, след като е разполагала с гарантирано от закона право и задължение да подпише съдебния акт, с който не е съгласна, но резултатът от който е формиран от мнозинството от състава, с особено мнение.

Дисциплинарното производство е приключило с постановяване на Заповед

№Д-159/14.10.2016г. с която, на основание чл.314, ал.1 във вр. с чл.308, ал.1, т.1 ЗСВ, председателят на СОС е наложил на Я. Т. Б. – съдия в СОС, дисциплинарно наказание „забележка“ за това, че на 25.05.2016г. е унищожила (скъсала) валиден съдебен акт по в.н.о.х.д. №238/2016г., който е бил изготвен и подписан от другите двама членове на съдебния състав, след като е разполагала с гарантирано от закона право и задължение да подпише съдебния акт, с който не е съгласна, но резултатът от който е формиран от мнозинството от състава, с особено мнение. Според мотивите на административния акт с поведението си съдия Б. е нарушила Кодекса за етично поведение на българските магистрати (Етичния кодекс) и по-конкретно принципите за вежливост и толерантност, като не е изразила дължимото уважение към своите колеги и не е проявила към тях толерантност и търпение за изслушване и възприемане на нови мнения и гледни точки.

След изпращане на преписката на В., Заповед №Д-159/14.10.2016г. на председателя на СОС, е отменена с Решение на Съдийската колегия по т.2.1. по Протокол №18/02.05.2017г., на основание чл.314, ал.4 ЗСВ.

С Решение №14592/29.11.2017г. по адм. дело №6096/2017г. ВАС, състав на Шесто отделение, е отхвърлил жалбата на председателя на СОС срещу Решението по т.2 по Протокол №18/2017г. на Съдийската колегия на В. с което е отменено наложеното на съдия Я. Б. дисциплинарно наказание „забележка“, на основание чл.308, ал.1, т.1 ЗСВ. За установяване настъпването на неимуществени вреди за ищцата по делото са събрани гласни доказателства. Съдът кредитира показанията на свидетелите К. Х. Щ. – Н. и Д. Т. Б., като последователни, логични и основани на преки техни впечатления. Свидетелят Щ. – Н. разказва, че до м. септември 2018г. е била съдия в СОС, където в продължение на 10 години е работила в един кабинет със съдия Б.. Спомня си, че през 2016г. е възникнал конфликт между ръководството на съда и съдия Б. във връзка с наказателно дело. Знае, че срещу съдия Б. е било образувано дисциплинарно производство, тъй като всички деловодители, секретари и съдии в Наказателно отделение е трябвало да дават писмени обяснения, включително и тя, въпреки, че работела в Гражданското отделение на съда. Според наблюденията на свидетеля в този период колегите са се дистанцирали от Я. Б. и особено се е променило отношението на служителите в съда – секретарите и деловодителите - до тогава взаимоотношенията били по-скоро приятелски, а след тази случка отношението коренно се е променило: правели се, че не я виждат, дистанцирали се и я изолирали напълно. Това отношение обидило и огорчило съдия Б. и тя се чувствала много зле, често плачела. Споделяла с колегата си Щ., че иска да напусне съдебната система и дори иска да емигрира. Свидетелят си спомня също, че съдия Б. е имала желание и намерение да участва в конкурси, била е атестирана, но след тази история се е отчаяла и се е отказала.

Свидетелят Б. – съпруг на ищцата, разказва, че през 2016г. по повод 50-годишнината на ищцата са осъществили пътуване в чужбина с децата им – две момичета на 11 и 14 години и голям син, който работи във военна база във ФР Германия. След като се върнала на работа – седмица след рождения ѝ ден, Б. се прибрала у дома много разстроена и казала, че по едно дело, по което е била председател на съдебния състав и докладчик и което е приключило, имало усложнение. Споделила, че като докладчик по делото е подготвила проект на съдебния акт и го е оставила да бъде подписан. Когато се върнала след отпуската секретарката ѝ донесла протокол от закрито заседание с нейно участие - по времето, когато семейството е било в Швейцария. Този

протокол бил изготвен от останалите двама членове на съдебния състав и в него било отразено, че съдия Б. е присъствала в закритото заседание, където било взето решение за възобновяване на наказателното производство, макар последното да било приключено. Това много възмутило Я. и тя скъсала представения ѝ за подпис протокол. След няколко дни се оказало, че по разпореждане на административния ръководител – председател на СОС, срещу Б. е образувано дисциплинарно производство. Взети били обяснения от всички служители - деловодител, секретар, членовете на състава, зам.-председател на Наказателното отделение, от колежки по стая. Станала някаква драма. Основанието за дисциплинарното производство, което притеснило особено съпругата му било, че е унищожила валиден съдебен акт и със запетая, че това е нарушение на етичните норми и правила за отношение на магистратите, т.е. неуважение на другите магистрати, които са написали това нещо. И най-важното според свидетеля, без да се посочва изрично, ставало въпрос за обвинение в престъпление по чл.319 НК - унищожаване на официален документ. По негово мнение целта на дисциплинарното производство била последиците за Б. да бъдат много по-сериозни, а не да е само една забележка. На нея, тъй като е наказателен съдия, това било ясно и предизвикало невероятен стрес: съдия, който се занимава с въздаване на справедливост и в един момент се оказва, че е извършил престъпление. Свидетелят споделя, че ищцата изпаднала в депресия. Отношенията въкъщи били изключително напрегнати месеци напред, докато траяло дисциплинарното производство. Децата им тогава били в тийнейджърска възраст и трябвало да им се обяснява кое е правилно, кое е справедливо, мама съдия ли е, какво е направила, защо я обвиняват в това. Освен това свидетелят установил в разговори, че казусът е станал достояние на съдии от други съдилища и прокурори. Колега му споделил, че му е било предадено, че съдия Б. се е държала арогантно по отношение на колегите си и ги злепоставяла. Според свидетеля случаят излязъл извън тесния семеен кръг, което породило още по-голяма драма, тъй като се налагало Б. да се оправдава при срещата си с близки и познати. Това тя приела изключително драматично до степен, че просто казала, че ще напусне съда и предприела съответни действия: легализирала дипломата си, за да емигрира в Испания. Свидетелят намира съпругата си за общителен, лъчезарен и комуникативен човек - отворена и открита. Конфликтът я е променил - спрели да се срещат с приятели, комуникацията ѝ с децата също се затруднила, което още повече я затормозявало. Наложило се синът им да дойде от Германия и той да разговаря с нея, защото тя решила да напуска. В крайна сметка Съдийската колегия на В. се произнесла през 2017г. и заповедта била отменена с 9 на нула гласа. Драмата продължила две години до окончателното произнасяне на ВАС. Свидетелят разказва, че съдия Б. изключително държи на професията си и това е много важна част от живота ѝ. Дисциплинарното производство е препятствало израстването ѝ в кариерата – тя отказала да прави каквито и да било постъпки за по-горен съд. Затворила се в работата си в тесен приятелски и колегиален кръг. За изясняване на спорните факти по делото са приети относими писмени доказателства, които съдът ще обсъди при формиране на правните изводи: Становище на Я. Б. до В. с вх. №11-06-1434/21.10.2016г.; Обяснения от съдия Я. Б. до председателя на СОС; Разпореждане от 26.05.2016г. по в.н.о.х. дело №238/2016г.; проект за Решение от 17.05.2016г. по в.н.о.х. дело №238/2016г.; Предложение с рег. №11-06-257/12.05.2011г. от председателя на СОС; Кадрова справка за Я. Т. Б. от 01.01.2011г.; Справка от Националния институт на правосъдието (Н.) относно участие

на съдия Я. Б. в Програмата за обмен на ЕМСО 2017; Заверен превод на Удостоверение за признаване на диплома от 19.04.2018г., издадено от Главния секретариат на университетите в Кралство Испания; Разпореждане от 05.08.2016г. на председателя на СОС по дисциплинарно дело №1/2016г.; Разпореждане от 22.06.2016г. на председателя на СОС; Докладна записка от 23.06.2016г. на съдебния администратор на СОС.

При така установените факти, съдът намира от правна страна следното:

Предявеният осъдителен иск е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМ за разглеждане в настоящото производство, доколкото се претендира неимуществените вреди да са настъпили от недействителен и отменен административен акт. Съгласно приложимата разпоредба на чл.204, ал.1 АПК иск може да се предяви след отмяната на административния акт по съответния ред.

Решаващият състав на съда приема, че искът е ДОКАЗАН по основание и ЧАСТИЧНО ОСНОВАТЕЛЕН по размер.

ЗОДОВ - чл.4, урежда материално правния режим на отговорността с препращане за неуредените въпроси към гражданските закони - §1 от Заключителните разпоредби (ЗР). В този смисъл искът по глава XI АПК е граждански и се основава на фактическия състав на неправомерното увреждане: наличие на незаконосъобразен акт, действие или бездействие на административен орган или длъжностно лице при или по повод изпълнение на административна дейност; реално причинена вреда, която от своя страна да е в причинна връзка с незаконосъобразните актове, действия и/или бездействие – т.е. да е тяхна пряка и непосредствена последица.

В случая няма спор по делото, че първата предпоставка от фактическия състав е изпълнена – налице е незаконосъобразен административен акт, Заповед №Д-159/14.10.2016г. на председателя на СОС, който е отменен с Решение по т.2.1. по Протокол №18/02.05.2017г. на Съдийската колегия на В., влязло в сила на 03.01.2018г. след като е потвърдено от ВАС, състав на Шесто отделение по адм. дело №6096/2017г.

Съдът приема за доказано настъпването на неимуществени вреди за ищцата Б., които са следствие на незаконосъобразния и отменен административен акт и за които следва да бъде ангажирана отговорността на ответника на основание чл.1, ал.1 във вр. с чл.4 ЗОДОВ.

В доктрината се поддържат разнообразни виждания относно същността и обхвата на неимуществените вреди, но разбирането, че те се отнасят до емоционалния живот на пострадалия и включват физическите и моралните страдания, предизвикани от действията на други лица, не се поставя под съмнение. По дефиниция неимуществените вреди обхващат последиците както върху блага, които са предмет на субективни права – т. напр. правото на чест, на име, върху духовния интегритет, така и върху блага, които не са предмет на права. Не всяко увреждане е релевантно, а само онова, което се характеризира с продължителност и по-висока степен на интензивност. Именно такава степен на увреждане беше установена по делото със събраните гласни доказателства.

Несъмнено се установява от показанията на свидетелите Щ. – Н. и Б., че именно недействителният административен акт за налагане на дисциплинарно наказание, е предизвикал трайни негативни емоции у съдия Б.. Макар наложеното дисциплинарно наказание да е най-малкото от

предвидените в ЗСВ, обвинението в извършване на деяние, което е несъвместимо със съдийската професия и практически граничещо с престъпление по чл.319 НК, е накърнило чувството за справедливост на ищцата и разбиранията ѝ за етичните и морални принципи, които трябва да спазва съдията. Предизвикани са съмнения за смисъла на вършената от нея работа. Двамата свидетели безпротиворечиво установяват, че образуваното дисциплинарно производство във връзка с „унищожаване (скъсване) на валиден съдебен акт“, приключило с издаване на незаконосъобразния административен акт, е нанесло морални щети на Б., изразяващи се в стрес, депресивни състояния и демотивация, които са рефлектирали в семейните взаимоотношения, включително са се отразили върху грижите за децата и най-вече е било накърнено доброто име и чест на ищцата. И двамата свидетели установяват, че случаят за който е наложено дисциплинарното наказание е станал достояние на широк кръг от колегиалната общност и в продължение на две години до отмяната на недействителния административен акт, съдия Б. е била поставена в изолация от колегите в съда в който правораздава, освен това е трябвало да обяснява на близки и познати извършила ли е деяние, което законът въздига в престъпление. Наличието на висящо дисциплинарно производство е демотивирало ищцата да участва в насрочените конкурси за кариерно развитие.

ОТНОСНО размера на дължимото обезщетение.

Съгласно приложимия чл.52 от Закона за задълженията и договорите обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост.

В процесния случай съдът намира, че понятието справедливост не може да намери израз чрез парично обезщетение на претърпените от ищцата душевни болки и страдания. Доколкото обаче няма друг начин да бъдат оценени нанесените на Я. Б. морални щети и предвид продължителността и високата степен на интензивност на изпитаните негативни чувства и емоции и като взема предвид социално икономическите условия в страната, съдът намира че предявеният иск за неимуществени вреди следва да бъде уважен за сумата от 3000 (три хиляди) лева. За разликата до пълния предявен размер от 10 000 (десет хиляди) лева искът следва да бъде отхвърлен.

Предвид изхода на правния спор основателна се явява и акцесорната претенция за присъждане на лихва за забава от 03.01.2018г. – датата на влизане в сила на съдебното Решение по адм. дело №6096/2017г. до датата на завеждане на исковата молба, в размер на 1155.82 (хиляда сто петдесет и пет и 0.82) лева, както и на законна лихва от датата на завеждане на исковата молба – 20.10.2021г., до окончателното изплащане на сумата. Основателно е и искането на ищцата за присъждане на разноски по водене на делото и за адвокатско възнаграждение, на основание чл.38, ал.1, т.3 ЗА във вр. с чл.8, ал.1 от Наредба №1/2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, в размер на 500 (петстотин) лева.

Така мотивиран и на основание чл.203 АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД
С.-град, ВТОРО ОТДЕЛЕНИЕ, 25^{-ТИ} състав,

РЕШИ

ОСЪЖДА СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, представляван от председателя, с адрес: [населено място], [улица], на основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, да заплати на Я. Т. Б., ЕГН [ЕГН], сумата 3000 (три хиляди) лева - обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от незаконосъобразен и отменен административен акт - Заповед №Д-159/14.10.2016г. на председателя на СОС, ведно със законната лихва върху тази сума, смятано от 20.10.2021г. до пълното погасяване на задължението. **ОТХВЪРЛЯ** иска на Я. Т. Б. от [населено място] в останалата му част, до пълния предявен размер от 10000 (десет хиляди) лева.

ОСЪЖДА СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, представляван от председателя, с адрес: [населено място], [улица], на основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, да заплати на Я. Т. Б., ЕГН [ЕГН], сумата 1155.82 (хиляда сто петдесет и пет и 0.82) лева лихва за забава върху присъденото обезщетение за неимуществени вреди за времето от 03.01.2018г. до 20.10.2021г.

ОСЪЖДА СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, представляван от председателя, с адрес: [населено място], [улица], да заплати на Я. Т. Б., ЕГН [ЕГН], сумата 10 (десет) лева – разноси по адм. дело №10171/2021г.

ОСЪЖДА СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, представляван от председателя, с адрес: [населено място], [улица], да заплати на адв. П. Н. И. – Г., с личен №[ЕГН], сумата 500 (петстотин) лева за адвокатско възнаграждение по адм. дело №10171/2021г., на основание чл.38, ал.1, т.3 ЗА.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред **Върховния административен съд** на РБългария, в 14 дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ

Боряна Петкова